

Esitys Etelä-Pohjanmaan liiton toiminnan kehittämiseksi

Khall 03.10.2022 § 190
329/02.02.00/2022

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Etelä-Pohjanmaan liiton perussopimuksen mukaan ”Talousarviota ja taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Seuraavan vuoden talousarvioehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä ja hyväksytty talousarvio ja taloussuunnitelma 31.12. mennessä”.

Etelä-Pohjanmaan liiton vuoden 2023 talousarvion toimintamenot ovat 3.348.486 euroa ja toimintatulot 3.272.141 euroa. Talousarvioehdotus on rahoituserien jälkeen vuosikatteeltaan -76.345 euroa alijäämäinen. Jäsenkuntien maksuosuuksia esitetään korotettavaksi 3%, jolloin niiden yhteissummaksi muodostuu 2.884.139 euroa. Suunnitelmakauden osalta vuodelle 2025 on kirjattu 2 %:n jäsenmaksukorotus. Talousarvio sisältää edellisten vuosien tapaan Etelä-Pohjanmaan liiton tuen korkeakoulutoiminnalle (100.000 euroa). Jäsenkuntien maksuosuuksia on viimeksi korotettu vuoden 2013 talousarvion yhteydessä. Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan maksuosuuksien korotuspaine tulee mm. yleisen kustannuskehityksen kautta, sillä vuoden 2013 jälkeen pelkästään työehtosopimukseen perustuvat palkankorotukset ovat nostaneet menoja yli 10 % ja vuodelle 2023 työehtosopimuksen mukainen korotusvaraus on 3 %. Jäsenkuntakohtaiset maksuosuudet määräytyvät verovuoden 2021 kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöverokertymien suhteen mukaisesti. Taloussuunnitelmavuosina 2024 ja 2025 kuntien maksuosuuksia tarkastellaan tulevien talousarvioprosessien yhteydessä. Kuortaneen kunnan osalta vuodelle 2023 kohdistuva maksuosuuskorotus on 0,10 %.

Etelä-Pohjanmaan liiton intensiteetti on korkeammalla tasolla kuin vuosiin: EU:n uusi ohjelmakausi on alkanut ja liitolla on jaettavaa rahaa moninkertaisesti aiempaan verrattuna. Samalla liitosta on tullut täysivaltainen välittävä toimielin EU-rahoituksen osalta, mikä tarkoittaa riittävän resursoinnin varmistamista tehtävään liittyvien toimenpiteiden ja vastuiden hoitamiseksi. Lisäksi vuosi 2023 on maakuntakaavoituksen tiivis valmisteluvuosi. Myös ilmastotyö on tullut osaksi liiton tehtäväkenttää. Koronavuosien jälkeen matkustaminen on palautumassa normaalille tasolle. Hyvinvointialueiden käynnistyminen tulee tiivistämään liiton ja jäsenkuntien välistä yhteistyötä. Vuosi 2023 on edunvalvonnan vaikuttamisen vuosi (eduskuntavaalit).

Maakuntahallitus on kokouksessaan 19.9.2022 päättänyt varata jäsenkunnille tilaisuuden 11.11.2022 mennessä lausua talousarvioehdotuksesta ja tehdä esityksiä kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talouteen liittyvien kannanottojen lisäksi Etelä-Pohjanmaan liitto toivoo jäsenkunniltaan näkemyksistä liiton strategisista painopisteistä talousarviovuonna. Liiton toimialaan kuuluvien asioiden osalta toivotaan myös yleisempiä kannanottoja lähitulevaisuuden tärkeimmistä kehityskohteista ja -tehtävistä.

Liite

Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2023 sekä taloussuunnitelma 2024-2025

Esittelijä

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus antaa Kuortaneen kunnan puolesta seuraavan lausunnon esitykseksi Etelä-Pohjanmaan liiton toiminnan kehittämiseksi:

EU:n uuden ohjelmakauden myötä tullut merkittävä jaettava rahan lisäys on myönteinen ja tervetullut asia, joka toivottavasti saadaan hyödynnettyä mahdollisimman hyvin maakunnan kehittämisessä. Etelä-Pohjanmaan liiton tuleekin toimia myös kuntien suuntaan aihepiiriin liittyvänä tiedonvälittäjänä ja aktiivisuuteen kannustajana tasapuolisesti.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksessa esille nostetut yhteiset tavoitteet kuntien ja sidosryhmien kanssa (mm. liikennehankkeet, korkeakoulutavoitteiden toteutuminen, työvoiman saannin kysymykset sekä elinkeinoelämää tukevat kehittämiskokonaisuudet) ovat tärkeitä ja kannatettavia. Liikennehankkeissa Kuortaneella muun muassa Mäyryn risteys on suuressa kehittämistarpeessa risteyskeskuksen liikenneturvallisuuden lisäämiseksi. Mäyry on syöttöliikenteen risteysasema, josta liikenne suuntautuu 4-5 suuntaan (Seinäjoelle, Alavudelle, Lehtimäelle / Soiniin ja Lapuulle / Alajärvelle). Risteyskeskuksen aktiivinen kehittäminen yhdessä maakuntaliiton ja kunnan kesken edunvalvonnallisin keinoin on tärkeää. Lisäksi valtatie 18 linjaus tulevaisuudessa Mäyryn kautta (josta liikennevirrat valtaosin jo nykyisin ohjautuvat) tukisi sen kehittymistä edelleen. Maantien 711 tiesuunnitelman laatimisen käynnistyminen on myönteinen asia, joka myös tukee Mäyryn kehittymistä. Tiesuunnitelman valmistumisen jälkeen tulee maakunnallisen ja ylimaakunnallisenkin yhteistyön avulla edetä tien konkreettisiin parantamis- ja kehittämistoimenpiteisiin, joka on myös Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaista kehitystyötä.

Työvoiman saannin kannalta Kuortaneella tilanne voidaan luokitella kriittiseksi ja maakunnallisia toimenpiteitä asian paranemiseksi tarvitaan. Työttömyysprosentti kunnassa on tuoreimman Työ- ja elinkeinoministeriön tilaston mukaan 3,0 %, mikä tietenkin on myönteinen asia. Kuitenkin kääntöpuolena tälle ovat työvoiman saantahaasteet, joista on muodostunut jopa este yritysten kasvulle. Rekrytointitoimenpiteiden ohella myös muun muassa alueen liikennehankkeiden edistymisellä on työvoiman saantia tukeva vaikutus saavutettavuuden näkökulmasta. Toimivan liikennejärjestelmän yhteys elinkeinoelämän kilpailukykyyn on tunnistettu myös liiton toiminnan suunnittelussa.

Liiton osaaminen tietotuotannossa on hyvä tuki kunnille tilannekuvan hahmottamisen ja tulevaisuuden suunnittelun apuna, ja se tulee säilyä tällaisena jatkossakin.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätietojen antaja

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi, 050 406 6645